

Tillaga til þingsályktunar

um staðfestingu samnings um Svalbarða.

(Lögð fyrir Alþingi á 117. löggjafarþingi 1993–1994.)

Alþingi ályktar að heimila ríkisstjórninni að staðfesta fyrir Íslands hönd samning um Svalbarða sem gerður var í París 9. febrúar 1920.

Athugasemdir við þingsályktunartillögu þessa.

Með þingsályktunartillögu þessari fer ríkisstjórnin þess á leit að Alþingi heimili staðfestingu samnings um Svalbarða frá 9. febrúar 1920. Samningurinn er birtur sem fylgiskjal með þingsályktunartillögu þessari.

Meðal þeirra deilna sem ræddar voru á friðarráðstefnunni í Versölum eftir lok heimsstyrjaldarinnar fyrri var langvarandi togstreita um yfirráð yfir Svalbarða. Í framhaldi af friðarsamningunum var samningur um Svalbarða gerður 9. febrúar 1920. Upphafleg aðildarríki voru Noregur, Bandaríkin, Danmörk, Frakkland, Ítalía, Japan, Holland, Bretland og Svíþjóð. Fleiri ríki gerðust aðilar að samningnum í kjölfarið og eru aðildarríki nú 40.

Samningurinn um Svalbarða hefur að markmiði uppbyggingu eyjaklasans og friðsamlega nýtingu hans. Samningurinn kveður á um yfirráð Norðmanna yfir eyjaklasanum, en frá þeirri meginreglu eru mikilvægar undantekningar. Ríkisborgarar aðildarríkjanna og skip þeirra eiga sama rétt og Norðmenn til veiða, á sjó og landi, en Norðmönnum er heimilt að grípa til verndaraðgerða sem þó verða að koma jafnt niður á borgurum aðildarríkjanna. Þá er ríkisborgurum allra aðildarríkja heimil atvinnustarfsemi á Svalbarða og nýting auðlinda, þar á meðal námuvinnsla. Í samningnum er lagt bann við herstöðvum á eyjunum og skattalögsaga Norðmanna er mjög takmörkuð.

Markmiðið með aðild Íslands að samningnum um Svalbarða er að leitast við að tryggja hlutdeild í aðgerðum á grundvelli samningsins. Norðmenn hafa lýst yfir 200 mílna fiskverndarsvæði umhverfis Svalbarða. Aðild að samningnum felur ekki í sér viðurkenningu íslenskra stjórnvalda á réttmæti þeirrar aðgerðar, enda er ágreiningur um rétt Norðmanna á svæðinu og almennt um gildi samningsins á hafsvæði utan landhelgi.

Fylgiskjal.**SAMNINGUR
um Svalbarða**

Hinir háu samningsaðilar
sem viðurkenna full yfirráð Noregs yfir
eyjaklasanum Svalbarða þ.m.t. Bjarnarey, æskja
þess að setja þessu landsvæði eðlilega stjórn í
því skyni að tryggja þróun og friðsamlega
nýtingu þess,

og hafa í því skyni tilnefnt sem fulltrúa sína
með fullu umboði í því skyni að gera samning
þess efnis:

— — —

Eftir að hafa gefið út yfirlýsingu um
óttakmarkað umboð sitt og það hefur verið
viðurkennt hafa þeir komist að eftirfarandi
samkomulagi:

1. gr.

Hinir háu samningsaðilar skuldbinda sig til að
viðurkenna samkvæmt ákvæðum þessa samn-
ings full og óskoruð yfirráð Noregs yfir eyja-
klasanum Svalbarða, þ.e. Bjarnarey, öllum eyjum
milli 10° og 35° austlægrar lengdar miðað við
Greenwich og milli 74° og 81° norðlægrar
breiddar, en helstar þeirra eru Vestur-Svalbarði,
Nordostland, Barentsey, Edge-ey, Wiche-ey,
Vonarey, Prince Charles Foreland, auk allra
eyja, stórra og smárra, og skerja sem tilheyra
þeim.

2. gr.

Skip og þegnar allra hinna háu samningsaðila
skulu njóta sama réttar til fiskveiða og dýraveiða
á þeim landsvæðum sem tilgreind eru í 1. gr. og
innan landhelgi þeirra.

Noregur hefur fulla heimild til að viðhalda,
framkvæma eða fyrirskipa viðeigandi aðgerðir
til að tryggja viðhald og, ef nauðsyn krefur, að
koma aftur í fyrri horf dýra- og jurtalífi á
nefndum svæðum og innan landhelgi þeirra; þó
skulu ofangreindar ráðstafanir ávallt eiga jafnt
við um þegna hinna háu samningsaðila án
nokkurra undantekninga, forréttinda eða ívilnana
sem eru beint eða óbeint til hagsbóta fyrir
einhvern þeirra.

Þeir ábúendur sem hafa fengið rétt sinn
viðurkenndan samkvæmt ákvæðum 6. og 7. gr.
hafa einkarétt til veiða á eigin landi: (1) í
nágrenni bústaða sinna, húsa, forðabúra, verk-
smiðja og mannvirkja sem reist hafa verið í því

**TREATY
concerning Spitsbergen**

The High Contracting Parties,

Desirous, while recognising the sovereignty of
Norway over the Archipelago of Spitsbergen,
including Bear Island, of seeing these territories
provided with an equitable régime, in order to
assure their development and peaceful utilisation,

Have appointed as their respective Plenipo-
tentiaries with a view to concluding a Treaty to
this effect:

— — —

Who, having communicated their full powers,
found in good and due form, have agreed as
follows:

Article 1

The High Contracting Parties undertake to
recognise, subject to the full and absolute
sovereignty of Norway over the Archipelago of
Spitsbergen, comprising with Bear Island or
Beeren-Eiland, all the islands situated between
10° and 35° longitude East of Greenwich and
between 74° and 81° latitude North, especially
West Spitsbergen, North-East Land, Barents
Island, Edge Island, Wiche Islands, Hope Island
or Hopen-Eiland, and Prince Charles Foreland,
together with all islands great or small and rocks
appertaining thereto.

Article 2

Ships and nationals of all the High Con-
tracting Parties shall enjoy equally the rights of
fishing and hunting in the territories specified in
Article 1 and in their territorial waters.

Norway shall be free to maintain, take or
decree suitable measures to ensure the preser-
vation and, if necessary, the reconstitution of the
fauna and flora of the said regions, and their
territorial waters; it being clearly understood that
these measures shall always be applicable
equally to the nationals of all the High Con-
tracting Parties without any exemption, privilege
or favour whatsoever, direct or indirect to the
advantage of any one of them.

Occupiers of land whose rights have been
recognised in accordance with the terms of
Articles 6 and 7 will enjoy the exclusive right of
hunting on their own land: (1) in the
neighbourhood of their habitations, houses,

skyni að nýta landið samkvæmt skilyrðum í lögreglusamþykkt staðarins; (2) innan svæðis sem nær 10 kílómetra í allar áttir frá aðalstöðvum fyrirtækis þeirra eða verksmiðja; og í báðum tilvikum ávallt samkvæmt reglugerðum norsku ríkisstjórnarinnar í samræmi við þau skilyrði sem tilgreind eru í þessari grein.

3. gr.

Þegnar allra hinna háu samningsaðila skulu hafa jafnfrjálsan aðgang og aðgengi af hvaða ástæðu sem er og í hvaða tilgangi sem er að landhelgi, fjörðum og höfnum á þeim svæðum sem tilgreind eru í 1. gr.; þeim skal heimilt að stunda þar án nokkurrar hindrunar hvers konar starfsemi sem snertir sjávarútveg, iðnað, námugróft og verslun á jafnréttisgrundvelli, svo fremi þeir hlíti staðarlögum.

Þeir skulu með sömu skilyrðum um jafnrétti hafa rétt til að reka og stunda hvers konar fyrirtæki á sviði sjávarútvegs, iðnaðar, námu-graftar og verslunar, jafnt á landi sem innan landhelginnar, og skal ekki komið á fót neins konar einokun í neinu skyni eða til hagsbóta fyrir neitt fyrirtæki.

Þrátt fyrir hvers konar reglur um strand-siglingar sem kunna að vera í gildi í Noregi skulu skip á vegum hinna háu samningsaðila, sem eru á leið til eða frá þeim landsvæðum sem tilgreind eru í 1. gr., hafa rétt til að koma til norskra hafna á útleið eða heimleið í þeim tilgangi að taka um borð eða setja á land farþega eða farm á leið til eða frá nefndum landsvæðum eða í hvers konar skyni öðru.

Aðilar eru sammála um að þegnar allra hinna háu samningsaðila, skip þeirra og vörur, einkum hvað varðar útflutning, innflutning og umferð með viðkomu, skuli að öllu leyti vera óháð hvers konar álögum eða takmörkunum sem ekki eru lagðar á þegna, skip eða vörur þjóða sem njóta bestu kjara í Noregi; norskir þegnar, skip eða vörur eru í þessu tilliti lagðar að jöfnu við þegna, skip og vörur annarra hárra samningsaðila og njóta ekki betri kjara að neinu leyti.

Engar álögur eða takmarkanir skulu lagðar á útflutning hvers konar vara til landsvæða neinna aðildarríkja aðrar en þær eða umfram þær sem lagðar eru á svipaðar vörur sem fluttar eru út til landsvæðis sérhvers annars aðildarríkis (þ. á m. Noregs) eða til annars ákvörðunarstaðar.

stores, factories and installations, constructed for the purpose of developing their property, under conditions laid down by the local police regulations; (2) within a radius of 10 kilometres round the headquarters of their place of business or works; and in both cases, subject always to the observance of regulations made by the Norwegian Government in accordance with the conditions laid down in the present Article.

Article 3

The nationals of all the High Contracting Parties shall have equal liberty of access and entry for any reason or object whatever to the waters, fjords and ports of the territories specified in Article 1; subject to the observance of local laws and regulations, they may carry on there without impediment all maritime, industrial, mining and commercial operations on a footing of absolute equality.

They shall be admitted under the same conditions of equality to the exercise and practice of all maritime, industrial, mining or commercial enterprises, both on land and in the territorial waters, and no monopoly shall be established on any account or for any enterprise whatever.

Notwithstanding any rules relating to coasting trade which may be in force in Norway, ships of the High Contracting Parties going to or coming from the territories specified in Article 1 shall have the right to put into Norwegian ports on their outward or homeward voyage for the purpose of taking on board or disembarking passengers or cargo going to or coming from the said territories, or for any other purpose.

It is agreed that in every respect and especially with regard to exports, imports and transit traffic, the nationals of all the High Contracting Parties, their ships and goods shall not be subject to any charges or restrictions whatever which are not borne by the nationals, ships or goods which enjoy in Norway the treatment of the most favoured nation; Norwegian nationals, ships or goods being for this purpose assimilated to those of the other High Contracting Parties, and not treated more favourably in any respect.

No charge or restriction shall be imposed on the exportation of any goods to the territories of any of the Contracting Powers other or more onerous than on the exportation of similar goods to the territory of any other Contracting Power (including Norway) or to any other destination.

4. gr.

Allar almennar ritsímastöðvar sem stofnaðar hafa verið eða stofnaðar verða með leyfi norsku ríkisstjórnarinnar innan landsvæða þeirra sem tilgreind eru í 1. gr. skulu ávallt vera til reiðu á jafnréttisgrundvelli fyrir boðskipti frá skipum allra þjóða og þegna hinna háu samningsaðila samkvæmt skilyrðum Alþjóðasamþykktar um ritsíma frá 5. júlí 1912 eða annarrar alþjóðasamþykktar sem kann að verða gerð í hennar stað.

Með fyrirvara um alþjóðlegar skuldbindingar, sem stafa af styrjaldarástandi, skulu landeigendur ávallt hafa heimild til að setja upp og nota í eigin þágu ritsímastöðvar sem er frjálst að hafa samband varðandi viðskipti einkaaðila við fastar eða hreyfanlegar ritsímastöðvar, þ. á m. þær sem eru um borð í skipum og flugvélum, .

5. gr.

Hinir háu samningsaðilar viðurkenna notagildi þess að stofna alþjóðlega veðurstöð á þeim landsvæðum sem tilgreind eru í 1. gr., en stofnun slíkrar stöðvar skal vera efni síðari alþjóðasamþykktar.

Einnig skal samið um þau skilyrði sem hlýta skal við vísindarannsóknir á nefndum svæðum.

6. gr.

Áunninn réttur þegna hinna háu samningsaðila skal vera viðurkenndur samkvæmt ákvæðum þessarar greinar.

Með kröfur, sem grundvallast á eignarhaldi eða ábúð lands fyrir undirskrift þessa samnings, skal farið samkvæmt ákvæðum í meðfylgjandi Viðauka, en hann skal hafa sama gildi og áhrif og þessi samningur.

7. gr.

Að því er varðar aðferðir við öflun, nýtingu og framkvæmd eignarréttar lands, þ.m.t. réttar til námuvinnslu, á þeim landsvæðum sem tilgreind eru í 1. gr., skuldbindur Noregur sig til að veita öllum þegnum hinna háu samningsaðila meðferð sem byggist á algeru jafnrétti og í samræmi við ákvæði þessa samnings.

Eignarnámi má því aðeins beita að það þjóni almannahagsmunum og greiddar séu hæfilegar bætur.

Article 4

All public wireless telegraphy stations established or to be established by, or with the authorization of, the Norwegian Government within the territories referred to in Article 1 shall always be open on a footing of absolute equality to communications from ships of all flags and from nationals of the High Contracting Parties, under the conditions laid down in the Wireless Telegraphy Convention of July 5, 1912, or in the subsequent International Convention which may be concluded to replace it.

Subject to international obligations arising out of a state of war, owners of landed property shall always be at liberty to establish and use for their own purposes wireless telegraphy installations, which shall be free to communicate on private business with fixed or moving wireless stations, including those on board ships and aircraft.

Article 5

The High Contracting Parties recognise the utility of establishing an international meteorological station in the territories specified in Article 1, the organisation of which shall form the subject of a subsequent Convention.

Conventions shall also be concluded laying down the conditions under which scientific investigations may be conducted in the said territories.

Article 6

Subject to the provisions of the present Article, acquired rights of nationals of the High Contracting Parties shall be recognised.

Claims arising from taking possession or from occupation of land before the signature of the present Treaty shall be dealt with in accordance with the Annex hereto, which will have the same force and effect as the present Treaty.

Article 7

With regard to methods of acquisition, enjoyment and exercise of the right of ownership of property, including mineral rights, in the territories specified in Article 1, Norway undertakes to grant to all nationals of the High Contracting Parties treatment based on complete equality and in conformity with the stipulations of the present Treaty.

Expropriation may be resorted to only on grounds of public utility and on payment of proper compensation.

8. gr.

Noregur skuldbindur sig að gefa út reglugerðir um námuvinnslu sem ná til þeirra landsvæða sem tilgreind eru í 1. gr., en í þeim skal, einkum hvað snertir hvers konar skatta og álögur, svo og almennar og sérstakar aðstæður á vinnumarkaði, útiloka hvers konar forréttindi, einokun eða ívilnanir til handa stjórnvöldum eða þegnum einhvers af hinum háu samningsaðilum, þ. á m. Noregs, og skal veita launuðu starfsfólki á öllum sviðum það endurgjald og þá vernd sem þeim er nauðsynleg til líkamlegrar, siðferðilegrar og andlegrar velferðar.

Sköttum, skyldum og gjöldum, sem lögð eru á, skal eingöngu varið í þágu nefndra landsvæða og skulu þau ekki nema hærri fjárhæð er þörf er fyrir til þeirra nota sem þau eru ætluð.

Hvað snertir einkum útflutning steinefna skal norsku ríkisstjórninni heimilt að leggja á útflutningsgjald sem skal ekki vera hærri en 1% af hámarksverðmæti útfluttra steinefna allt að 100.000 tonnum, en eftir það skal gjaldið fara stíglækkandi. Verðmætið skal ákveðið að loknu siglingatímabilinu með því að reikna út það meðalverð vara frítt um borð sem fengist hefur.

Norska ríkisstjórnin skal tilkynna öðrum aðildarríkjum drög að reglugerð um námuvinnslu þremur mánuðum áður en hún gengur í gildi. Ef eitt eða fleiri nefndra ríkja leggja á þessum tíma fram tillögur um breytingu slíkrar reglugerðar áður en hún gengur í gildi skal norska ríkisstjórnin tilkynna þær öðrum aðildarríkjum svo að unnt reynist að leggja slíkar tillögur fyrir nefnd, sem skipuð er einum fulltrúa sérhvers aðildarríkis, til skoðunar og ákvörðunar. Norska ríkisstjórnin skal kalla nefndina saman og skal hún komast að niðurstöðu innan þriggja mánaða frá fyrsta fundi sínum. Meiri hluti ræður ákvörðunum hennar.

9. gr.

Samkvæmt þeim réttindum og skyldum sem eru samfara inngöngu Noregs í Þjóðabandalagið skuldbindur Noregur sig til að reisa hvorki né leyfa uppbyggingu néins konar flotastöðvar á þeim landsvæðum sem tilgreind eru í 1. gr., né heldur að reisa nein varnarvirki á nefndum landsvæðum, en þau má aldrei nota í hernaðarskyni.

Article 8

Norway undertakes to provide for the territories specified in Article 1 mining regulations which, especially from the point of view of imposts, taxes or charges of any kind, and of general or particular labour conditions, shall exclude all privileges, monopolies or favours for the benefit of the State or of the nationals of any one of the High Contracting Parties, including Norway, and shall guarantee to the paid staff of all categories the remuneration and protection necessary for their physical, moral and intellectual welfare.

Taxes, dues and duties levied shall be devoted exclusively to the said territories and shall not exceed what is required for the object in view.

So far, particularly, as the exportation of minerals is concerned, the Norwegian Government shall have the right to levy an export duty which shall not exceed 1% of the maximum value of the minerals exported up to 100,000 tons and beyond that quantity the duty will be proportionately diminished. The value shall be fixed at the end of the navigation season by calculating the average free on board price obtained.

Three months before the date fixed for their coming into force, the draft mining regulations shall be communicated by the Norwegian Government to the other Contracting Powers. If during this period one or more of the said Powers propose to modify these regulations before they are applied, such proposals shall be communicated by the Norwegian Government to the other Contracting Powers in order that they may be submitted to examination and the decision of a Commission composed of one representative of each of the said Powers. This Commission shall meet at the invitation of the Norwegian Government and shall come to a decision within a period of three months from the date of its first meeting. Its decisions shall be taken by a majority.

Article 9

Subject to the rights and duties resulting from the admission of Norway to the League of Nations, Norway undertakes not to create nor to allow the establishment of any naval base in the territories specified in Article 1 and not to construct any fortification in the said territories, which may never be used for warlike purposes.

10. gr.

Rússneskir þegnar og fyrirtæki skulu njóta sömu réttinda og þegnar hinna háu samningsaðila þar til hinir síðarnefndu hafa viðurkennt ríkisstjórn Rússlands og veitt henni þar með aðgang að þessum samningi.

Kröfur, sem þeir eða þau kunna að gera á þeim landsvæðum sem tilgreind eru í 1. gr., skulu lagðar fram samkvæmt þeim skilyrðum sem ákvæði eru um í þessum samningi (6. gr. og Viðauka) með milligöngu dönsku ríkisstjórnarinnar, en hún hefur lýst yfir vilja sínum til að veita aðstoð í þessu skyni.

Þessi samningur mun verða staðfestur, en hinn enski og franski texti hans teljast báðir fullgildir.

Staðfestingar þess efnis skulu sendar til Parísar svo skjótt sem auðið er.

Stjórnvöldum með stjórnarsetur utan Evrópu nægir að tilkynna ríkisstjórn Lýðveldisins Frakklands með milligöngu sendimanna sinna í París að þau hafi fullgilt samninginn, en í því tilviki ber þeim að koma skjali þess efnis á framfæri svo skjótt sem auðið er.

Þessi samningur skal ganga í gildi, hvað snertir ákvæði 8. gr., frá þeim degi þegar allir undirritunaraðilar hafa fullgilt hann, og að öllu öðru leyti sama dag og reglugerð um námuvinnslu sem sú grein gerir ráð fyrir.

Ríkisstjórn Lýðveldisins Frakklands mun bjóða öðrum ríkjum að gerast aðilar að þessum samningi þegar hann hefur verið fullgiltur með eðlilegum hætti. Ríki gerast aðilar með tilkynningu til frönsku ríkisstjórnarinnar, en henni ber síðan að tilkynna það öðrum samningsaðilum.

Þessu til staðfestu hafa fyrrnefndir fulltrúar með fullu umboði undirritað þennan samning.

Gjört í París 9. febrúar 1920, í tvíriti, en annað eintakið skal sent ríkisstjórn hans hátignar Noregskonungs, og hinu hefur verið komið fyrir í skjalageymslum Lýðveldisins Frakklands; staðfest afrit verða send til annarra ríkja sem hafa undirritað samninginn.

Viðauki

1. (1) Innan þriggja mánaða frá því að þessi samningur gengur í gildi skal ríkisstjórn kröfuhafa senda tilkynningu um allar landakröfur, sem hafa verið hafðar uppi gagnvart hvaða ríkisstjórn sem er áður en þessi samningur var undirritaður, þeim umboðsmanni sem falið hefur

Article 10

Until the recognition by the High Contracting Parties of a Russian Government shall permit Russia to adhere to the present Treaty, Russian nationals and companies shall enjoy the same rights as nationals of the High Contracting Parties.

Claims in the territories specified in Article 1 which they may have to put forward shall be presented under the conditions laid down in the present Treaty (Article 6 and Annex) through the intermediary of the Danish Government, who declare their willingness to lend their good offices for this purpose.

The present Treaty, of which the French and English texts are both authentic, shall be ratified.

Ratification shall be deposited at Paris as soon as possible.

Powers of which the seat of the Government is outside Europe may confine their action to informing the Government of the French Republic, through their diplomatic representative at Paris, that their ratification has been given, and in this case they shall transmit the instrument as soon as possible.

The present Treaty will come into force, in so far as the stipulations of Article 8 are concerned, from the date of its ratification by all the signatory Powers; and in all other respects on the same date as the mining regulations provided for in that Article.

Third Powers will be invited by the Government of the French Republic to adhere to the present Treaty duly ratified. This adhesion shall be effected by a communication addressed to the French Government, which will undertake to notify the other Contracting Parties.

In witness whereof the abovenamed Plenipotentiaries have signed the present Treaty.

Done at Paris, the ninth day of February, 1920, in duplicate, one copy to be transmitted to the Government of His Majesty the King of Norway, and one deposited in the archives of the French Republic; authenticated copies will be transmitted to the other Signatory Powers.

Annex

1. (1) Within three months from the coming into force of the present Treaty, notification to all claims to land which had been made to any Government before the signature of the present Treaty must be sent by the Government of the claimant to a Commissioner charged to examine

verið að rannsaka slíkar kröfur. Umboðsmaðurinn skal vera danskur dómari eða lögfræðingur sem hefur til að bera nauðsynlega færni til að leysa af hendi umbeðið starf, en danska ríkisstjórnin skal útnefna hann.

(2) Í tilkynningunni skal koma fram nákvæm skilgreining á því landi sem krafa er gerð um og henni skal fylgja uppdráttur í a.m.k. stærðinni 1:1.000.000 þar sem landið sem krafan nær til er greinilega merkt.

(3) Með tilkynningunni skal fylgja greiðsla, sem nemur einu penni fyrir hverja ekru (40 ara) af landi sem krafan nær til, til að greiða kostnað við rannsókn krafna.

(4) Umboðsmaðurinn hefur rétt til að krefjast hvers konar frekari gagna eða upplýsinga frá kröfuhöfum sem hann telur nauðsynlegar.

(5) Umboðsmaðurinn tekur til athugunar þær kröfur sem tilkynning hefur borist um með ofangreindum hætti. Í þessu skyni er honum heimilt að nýta sér aðstoð sérfræðinga eftir því sem hann telur nauðsynlegt, svo og ef hann telur þörf á vettvangskönnun.

(6) Danska ríkisstjórnin og ríkisstjórnir annarra aðildarríkja semja um þóknun til handa umboðsmanninum. Umboðsmaðurinn ákveður þóknun til handa þeim aðstoðarmönnum sem hann telur nauðsynlegt að ráða til starfa.

(7) Eftir að umboðsmaðurinn hefur rannsakað gerðar kröfur gerir hann skýrslu þar sem hann tilgreinir nákvæmlega þær kröfur sem hann telur að taka beri til greina án tafar og þær sem hann telur vegna þess að þær eru umdeildar eða af öðrum sökum, að vísa eigi til gerðardóms, svo sem nánar er vikið að hér að neðan. Umboðsmaðurinn sendir afrit af skýrslunni til hlutaðeigandi ríkisstjórna.

(8) Ef þær fjárhæðir sem lagðar eru fram samkvæmt ákvæðum töluliðar (3) nægja ekki til að greiða kostnað við rannsóknina ber umboðsmanninum, í öllum tilvikum þar sem hann er þeirrar skoðunar að krafan skuli viðurkennd, að tilkynna án tafar um þá viðbótarfjárhæð sem kröfuhafa ber að greiða. Fjárhæðin byggist á stærð þess lands þar sem eignarréttur kröfuhafa er viðurkenndur.

Ef þær fjárhæðir sem lagðar hafa verið fram samkvæmt ákvæðum töluliðar (3) eru hærri en nemur kostnaði við rannsóknina skal verja þeim til að greiða kostnað vegna gerðardóms sem nánar er vikið að hér að neðan.

(9) Innan þriggja mánaða frá dagsetningu

such claims. The Commissioner will be a judge or jurisconsult of Danish nationality, possessing the necessary qualifications for the task, and shall be nominated by the Danish Government.

(2) The notification must include a precise delimitation of the land claimed and be accompanied by a map on a scale of not less than 1:1,000,000 on which the land claimed is clearly marked.

(3) The notification must be accompanied by the deposit of a sum of one penny for each acre (40 ares) of land claimed, to defray the expenses of the examination of the claims.

(4) The Commissioner will be entitled to require from the claimants any further documents or information which he may consider necessary.

(5) The Commissioner will examine the claims so notified. For this purpose he will be entitled to avail himself of such expert assistance as he may consider necessary, and in case of need to cause investigation to be carried out on the spot.

(6) The remuneration of the Commissioner will be fixed by agreement between the Danish Government and the other Governments concerned. The Commissioner will fix the remuneration of such assistants as he considers it necessary to employ.

(7) The Commissioner, after examining the claims, will prepare a report showing precisely the claims which he is of the opinion should be recognised at once and those which, either because they are disputed or for any other reason, he is of opinion should be submitted to arbitration as hereinafter provided. Copies of this report will be forwarded by the Commissioner to the Governments concerned.

(8) If the amount of the sums deposited in accordance with clause (3) is insufficient to cover the expenses of the examination of the claims, the Commissioner will, in every case where he is of opinion that a claim should be recognised, at once state what further sum the claimant should be required to pay. This sum will be based on the amount of the land to which the claimant's title is recognised.

If the sums deposited in accordance with clause (3) exceed the expenses of the examination, the balance will be devoted to the cost of the arbitration hereinafter provided for.

(9) Within three months from the date of the

skýrslunnar, sem tilgreind er í tölulið (7) í þessari málsgrein, skal norska ríkisstjórnin gera nauðsynlegar ráðstafanir til að veita þeim kröfuhöfum sem hafa fengið kröfur sínar viðurkenndar gilt vottorð um eignarrétt sem tryggir þeim óheftan eignarrétt á viðkomandi landi samkvæmt gildandi lögum og reglugerðum eða þeim lögum og reglugerðum sem gilda skulu á þeim landsvæðum sem tilgreind eru í 1. gr. þessa samnings, svo og samkvæmt reglugerð um námuvinnslu sem vikið er að í 8. gr. þessa samnings.

Ef hins vegar reynist þörf fyrir frekari greiðslu samkvæmt ákvæðum töluliðar (8) í þessari málsgrein skal veitt vottorð um eignarrétt til bráðabirgða, en slíkt vottorð skal verða fullgilt þegar kröfuhafi greiðir, innan hæfilegs tíma sem norska ríkisstjórnin ákveður, þá viðbótarfjárhæð sem hann er krafinn um.

2. Þær kröfur sem umboðsmaðurinn, sem tilgreindur er í tölulið (1) í næstu málsgrein hér á undan, viðurkennir ekki gildar eru afgreiddar samkvæmt eftirfarandi ákvæðum.:

(1) Innan þriggja mánaða frá dagsetningu skýrslunnar, sem tilgreind var í tölulið (7) í málsgreininni hér á undan, skal ríkisstjórn hvers þegns sem lagt hefur fram kröfur, sem hafa ekki fengist viðurkenndar, tilnefna gerðardómsmann.

Umboðsmaðurinn skal vera forseti slíks gerðardóms. Ef atkvæði falla jöfn skal atkvæði hans ráða úrslitum. Hann tilnefnir ritara til að taka við þeim gögnum sem tilgreind eru í tölulið (2) í þessari málsgrein og gera nauðsynlegar ráðstafanir fyrir fund gerðardómsins.

(2) Innan eins mánaðar frá útnefningu ritara, sem tilgreindur er í tölulið (1), skulu kröfuhafar afhenda honum með milligöngu hlutaðeigandi ríkisstjórna, yfirlýsingu þar sem krafa þeirra er skilgreind með greinilegum hætti ásamt þeim gögnum og röksemdafærslu sem þeir kunna að vilja leggja fram til stuðnings kröfunni.

(3) Innan tveggja mánaða frá útnefningu ritarans, sem tilgreindur er í tölulið (1), skal gerðardómurinn koma saman í Kaupmannahöfn í því skyni að taka til meðferðar þær kröfur sem honum hafa borist.

(4) Tungumál gerðardómsins skal vera enska. Hagsmunaaðilum er heimilt að leggja fram gögn sín og röksemdafærslu á eigin tungumáli, en í slíkum tilvikum skal ensk þýðing fylgja.

report referred to in clause (7) of this paragraph, the Norwegian Government shall take the necessary steps to confer upon claimants whose claims have been recognised by the Commission a valid title securing to them the exclusive property in the land in question, in accordance with the laws and regulations in force or to be enforced in the territories specified in Article 1 of the present Treaty, and subject to the mining regulations referred to in article 8 of the present Treaty.

In the event, however, of a further payment being required in accordance with clause (8) of this paragraph, a provisional title only will be delivered which title will become definitive on payment by the claimant, within such reasonable period as the Norwegian Government may fix, of the further sum required of him.

2. Claims which for any reason the Commission referred to in clause (1) of the preceding paragraph has not recognised as valid will be settled in accordance with the following provisions:

(1) Within three months from the date of the report referred to in clause (7) of the preceding paragraph, each of the Governments whose nationals have been found to possess claims which have not been recognised will appoint an arbitrator.

The Commissioner will be the President of the Tribunal so constituted. In cases of equal division of opinion, he shall have the deciding vote. He will nominate a Secretary to receive the documents referred to in clause (2) of this paragraph and to make the necessary arrangements for the meeting of the Tribunal.

(2) Within one month from the appointment of the Secretary referred to in clause (1) the claimants concerned will send to him through the intermediary of their respective Governments statements indicating precisely their claims and accompanied by such documents and arguments as they may wish to submit in support thereof.

(3) Within two months from the appointment of the Secretary referred to in clause (1) the Tribunal shall meet at Copenhagen for the purpose of dealing with the claims which have been submitted to it.

(4) The language of the Tribunal shall be English. Documents or arguments may be submitted to it by the interested parties in their own language, but in that case must be accompanied by an English translation.

(5) Kröfuhafar hafa rétt til þess, ef þeir óska þess, að tala máli sínu fyrir gerðardómnum, annaðhvort í eigin persónu eða með milligöngu lögmanns, og gerðardómurinn hefur rétt til að óska þess að kröfuhafar leggi fram þær útskýringar, gögn eða röksemdafærslu sem hann telur nauðsynlegar.

(6) Áður en hvert mál er lagt fyrir gerðardómnum skal hann krefjast þess af málsaðilum að þeir leggi fram fjárhæð eða tryggingu fyrir slíkri fjárhæð sem hann telur nauðsynlega til þess að greiða hluta sérhvers málsaðila af útgjöldum vegna gerðardómsins. Við ákvörðun slíkrar fjárhæðar skal gerðardómurinn einkum hafa hliðsjón af stærð þess landsvæðis sem krafan nær til. Gerðardómurinn hefur einnig vald til að krefjast frekara framlags frá málsaðilum þar sem um er að ræða sérstök útgjöld.

(7) Þóknun handa gerðardómsmönnum skal reiknuð út mánaðarlega; hlutaðeigandi ríkisstjórnir ákveða hver hún skuli vera. Forseti gerðardómsins ákveður laun ritara og annarra starfsmanna gerðardómsins.

(8) Gerðardómurinn hefur fullt vald til að stjórna eigin málum samkvæmt ákvæðum þessa Viðauka.

(9) Við meðferð krafna skal gerðardómurinn taka tillit til:

- (a) hvers konar viðeigandi reglna þjóðaréttar;
- (b) almennra reglna um réttlæti og sanngirni;

(c) eftirfarandi aðstæðna:

- (i) dagsetningin þegar kröfuhafi eða þeir eignarréttarhafar sem á undan honum komu settust fyrst að á því landi sem krafan nær til;
- (ii) dagsetningin þegar ríkisstjórn kröfuhafa barst tilkynning um kröfuna;
- (iii) að hvaða marki kröfuhafi eða þeir eignarréttarhafar sem á undan honum komu hafa unnið og nytjað það land sem krafan nær til. Í þessu sambandi skal gerðardómurinn taka tillit til þess að hvaða marki kröfuhafar hafa verið hindraðir í að stunda starfsemi sína vegna aðstæða og takmarkana af völdum styrjaldarinnar 1914–1918.

(10) Gerðardómurinn ákveður í hvaða hlutföllum heildarkostnaði við rekstur dómsins skal skipt milli kröfuhafa. Ef þær fjárhæðir sem greiddar hafa verið samkvæmt tölulíð (6) eru hærri en nemur útgjöldum gerðardómsins skal afganginum skilað til þeirra aðila sem hafa

(5) The claimants shall be entitled, if they so desire, to be heard by the Tribunal either in person or by counsel, and the Tribunal shall be entitled to call upon the claimants to present such additional explanations, documents or arguments as it may think necessary.

(6) Before the hearing of any case the Tribunal shall require from the parties a deposit or security for such sum as it may think necessary to cover the share of each party in the expenses of the Tribunal. In fixing the amount of such sum the Tribunal shall base itself principally on the extent of the land claimed. The Tribunal shall also have power to demand a further deposit from the parties in cases where special expense is involved.

(7) The honorarium of the arbitrators shall be calculated per month, and fixed by the Governments concerned. The salary of the Secretary and any other persons employed by the Tribunal shall be fixed by the President.

(8) Subject to the provisions of this Annex the Tribunal shall have full power to regulate its own procedure.

(9) In dealing with the claims the Tribunal shall take into consideration:

- (a) any applicable rules of International Law;
- (b) the general principles of justice and equity;

(c) the following circumstances:

- (i) the date on which the land claimed was first occupied by the claimant or his predecessors in title;
- (ii) the date on which the claim was notified to the Government of the claimant;
- (iii) the extent to which the claimant or his predecessors in title have developed and exploited the land claimed. In this connection the Tribunal shall take into account the extent to which the claimants may have been prevented from developing their undertakings by conditions or restrictions resulting from the war of 1914–1918.

(10) All the expenses of the Tribunal shall be divided among the claimants in such proportions as the Tribunal shall decide. If the amount of the sums paid in accordance with clause (6) is larger than the expenses of the Tribunal, the balance shall be returned to the parties whose claims

fengið kröfur sínar viðurkenndar og þá í þeim hlutföllum sem gerðardómurinn telur við hæfi.

(11) Gerðardómurinn tilkynnir hlutaðeigandi ríkisstjórnnum úrskurði sína, svo og norsku ríkisstjórninni í öllum tilvikum.

Norska ríkisstjórnin skal innan þriggja mánaða frá móttöku hvers úrskurðar gera nauðsynlegar ráðstafanir til að veita þeim kröfuhöfum sem hafa fengið kröfur sínar viðurkenndar gilt vottorð um eignarrétt á viðkomandi landi samkvæmt gildandi lögum og reglugerðum eða þeim lögum og reglugerðum sem gilda skulu á þeim landsvæðum sem tilgreind eru í 1. gr. þessa samnings, svo og samkvæmt reglugerð um námuvinnslu sem vikið er að í 8. gr. þessa samnings. Slíkt vottorð skal verða fullgilt þegar kröfuhafi greiðir, innan hæfilegs tíma sem norska ríkisstjórnin ákveður, hluta sinn af útgjöldum gerðardómsins.

3. Hverjar þær kröfur sem eru ekki tilkynntar umboðsmanninum samkvæmt ákvæðum töluliðar (1) í 1. mgr. eða hann hefur ekki viðurkennt og hafa því ekki verið lagðar fyrir gerðardóm samkvæmt ákvæðum 2. mgr. skulu teljast felldar úr gildi.

have been recognised in such proportion as the Tribunal shall think fit.

(11) The decisions of the Tribunal shall be communicated by it to the Governments concerned, including in every case the Norwegian Government.

The Norwegian Government shall within three months from the receipt of each decision take the necessary steps to confer upon the claimants whose claims have been recognised by the Tribunal a valid title to the land in question, in accordance with the laws or regulations in force or to be enforced in the territories specified in Article 1, and subject to the mining regulations referred to in Article 8 of the present Treaty. Nevertheless, the titles so conferred will only become definitive on the payment by the claimant concerned, within such reasonable period as the Norwegian Government may fix, of his share of the expenses of the Tribunal.

3. Any claims which are not notified to the Commissioner in accordance with clause (1) of paragraph 1, or which not having been recognised by him are not submitted to the Tribunal in accordance with paragraph 2, will be finally extinguished.